

DE INHOUD VAN DIT DOCUMENT IS ONDER EMBARGO T/M 15:00 5-5-2019

**Toespraak minister van Defensie, Ank Bijleveld-Schouten, bij Bevrijdingsdefilé
Wageningen op zondag 5 mei 2019.**

Knights of the Military Order of William,

Excellencies and representatives of the Allied Forces of Canada, France, Poland

the United Kingdom and the United States,

Welcome to Wageningen.

And to our veterans, a special welcome.

Thanks to you, we are celebrating the most valuable asset in our lives: freedom.

We cannot thank you enough.

(...)

I will now continue in Dutch.

Dames en heren,

2019 is een historisch jaar.

Een jaar waarin we beginnen met het vieren van 75 jaar vrijheid in heel Nederland.

Elk jaar raakt het einde van de Tweede Wereldoorlog verder van ons vandaan.

Steeds minder mensen kunnen ons uit eerste hand vertellen hoe het was...

...om te leven in angst en gevaar, en met schaarste.

Daarom is het zo goed dat we mijlpalen als deze vieren: 75 jaar vrijheid.

75 jaar is lang...een heel mensenleven geleefd in vrede, veiligheid, vrijheid.

75 jaar is kort...voor de mensen die de verschrikkingen hebben meegemaakt...

... want zij kunnen erover vertellen alsof het gisteren is.

Vandaag hebben we zo iemand in ons midden.

Niet zomaar iemand...

Het gaat hier om een 99-jarige *Die Hard*.

De man waar ik het over heb is sergeant Jeff Haward.

En waarom noem ik hem een *Die Hard*?

Omdat hij vocht in het Middlesex Regiment.

Een regiment dat vanwege hun koene daden in 1811 de *Die Hards* werd genoemd.

En Jeff diende in dat Regiment tussen 1937 en 1946.

2315 dagen om precies te zijn.

Jeff, I feel honoured to have met you today.

You fought for our freedom, from Dunkirk to D-Day.

Both you and Major Kenneth Mayhew, who is also here today,

served in the third British army under Field Marshal Montgomery.

Maybe you even served at the same places – let's talk about that later.

For now, it's an honour for me to tell my fellow Dutch citizens more about you.

So that they too know what you did and who you are.

Allow me again to continue in Dutch.

74 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog,

horen we nog steeds verhalen over onze bevrijders,

die nog niet bekend zijn.

Het zijn verhalen die ons door de ogen van bevrijders laten kijken naar de geschiedenis van onze vrijheid...

...verhalen die verbonden zijn aan namen die we moeten blijven noemen.

Verhalen als die van Jeff Haward.

Een jongeman die, op eerste kerstdag, met zijn eenheid naar de Ardennen werd gestuurd toen de bezetters daar de Amerikanen aanvielen.

Daar was het zo koud dat hun pantservoertuigen glibberden over de bevroren straten.

En soms aan de weg vastklonken door de vrieskou.

En ze alleen loskwamen door de rupsbanden in brand te steken en snel te gaan rijden.

Jeff was een jongeman die, net na een zwaar gevecht in Genep, na een aanval van de Nazi's door neergestort zand vastzat in een loopgraaf...
...tot aan zijn middel ingesloten...

...en daarbij nog net de neus en mond van zijn commandant kon vrijmaken, zodat die, ingesloten door zand, kon ademen tot zij werden uitgegraven.

Jeff heeft als jongeman het net bevrijde kamp Vught gezien.

Hij ontmoette daar de Nederlandse Gerard – “Jerry” – Verschuren, die goed Engels en Duits sprak.

Jerry kon nog niet naar zijn huis in Malden, omdat dit gebied nog bezet was.

Dus werd hij tolk bij de Middlesex Regiment, kreeg een uniform en werd “*honorary sergeant*”.

Jerry bleef bij hen tot aan het einde van de oorlog.

En kwam jarenlang naar de reünies van zijn eenheid.

Jeff heeft de historische momenten meegemaakt die we kennen van de geschiedenisboeken: de slag om Duinkerke, D-Day, Operation Veritable.

Jeff was erbij.

Hij heeft hier in Nederland gevochten in Weert, Den Bosch, Kaatsheuvel.

Hij ontving de Military Medal van Field Marshal Bernard Montgomery.

Jeff, wanneer ik naar jou kijk, dan zie ik iemand die een heldhaftige rol heeft gespeeld in de Tweede Wereldoorlog.

Iemand aan wie wij onze vrijheid vandaag de dag te danken hebben.

Dus wanneer wij vandaag en komend jaar onze vrijheid vieren,

dan denken wij aan jou,

en aan je goede vriend Frank Dollin, in Reichswald begraven,

wiens verhaal jij ook blijft doorgeven.

Je bent dit jaar voor de 17^e keer hier in Nederland.

Om vrienden zoals Will en Gonne te zien en belangrijke plekken te bezoeken.

En misschien wel een glaasje Dutch courage te nuttigen 😊

Jeff, ik wil jouw verhaal doorgeven.

Het verhaal van de 99-jarige Die Hard.

Zodat wij blijven realiseren aan wie wij onze bijna 75 jaar vrijheid te danken hebben.

Jeff, Kenneth, en alle veteranen: dank jullie wel – thank you.